

Více informací najdete na stránkách www.detskaprava.cz

Kam se obrátit v případě dalších dotazů?

Bílý kruh bezpečí	+420 257 317 100
Český helsinský výbor	+420 220 515 188
Člověk v tísni	+420 261 134 401
Ekologický právní servis	+420 361 256 662
Fond ohrožených dětí	+420 224 221 137
Kancelář veřejného ochránce práv	800 202 808
Nadace Naše dítě	+420 266 727 933
UNICEF	+420 224 484 550

Napsala: Ing. Zuzana Baudyšová

Jazyková a grafická úprava, produkce:
B.I.G. Prague /Business Information Group/, s.r.o.

© 2002, Nadace Naše dítě
Ústavní 91/95, 181 21 Praha 8
Tel.: +420 266 727 933, Fax: +420 266 727 911
www.nasedite.cz, nadace@nasedite.cz, www.detskaprava.cz
NEPRODEJNÉ

Projekt je realizován s finanční podporou Evropského společenství a společnosti Johnson & Johnson

Johnson & Johnson

Tento dokument byl vytvořen za finančního přispění Evropského společenství. Názory zde prezentované vyjadřují postoje Nadace Naše dítě, a proto nemohou být v žádném případě považovány za oficiální postoj Evropského společenství.

Partner nadace:

Mediální partneři nadace:

ČESKÝ ROZHLAS

prima

Nadace Naše dítě

Posláním Nadace Naše dítě je pomoc dětem v krizových životních situacích, prosazování práv dětí a dodržování Úmluvy o právech dítěte v České republice.

K cílům nadace patří podpora humanitárních projektů, které přispívají k vytvoření účinného systému ochrany dětí v České republice.

Hlavním projektem nadace je trvalé udržení nepřetržité činnosti celostátní Linky bezpečí, Rodičovské linky a prohloubení činnosti Krizového centra především pro děti zneužívané, týrané a zanedbávané. Realizaci těchto projektů s akcentem na vysokou kvalitu a profesionalitu zajišťuje Sdružení Linka bezpečí dětí a mládeže.

Nadace Naše dítě rozvíjí spolupráci s národními i mezinárodními organizacemi působícími v oblasti ochrany dětí a dětských práv.

Ke strategickým cílům nadace patří v neposlední řadě také sledovat dění v oblasti dětských práv a ochrany dětí na mezinárodní scéně a budovat mezinárodní vztahy.

Projekty Nadace Naše dítě

Linka bezpečí 800 155 555

je celostátní telefonická pomoc určená dětem v tísni nebo v krizové životní situaci. Některé tíží opuštěnost, školní a rodinné problémy, šikana spolužáka, drogy a jiné si potřebují prostě promluvit.

Na Lince bezpečí naslouchá problémům dětí tým odborníků a vyškolených dobrovolníků, kteří pomáhají najít cestu jak problém řešit.

Rodičovská linka +420 283 852 222

Protože jsme si vědomi, že problémy v rodinné komunikaci netrápí pouze děti, byla zřízena v roce 2001 Rodičovská linka, telefonní linka pro rodiče či dospělé, kteří potřebují konzultovat své dotazy týkající se dětí či výchovy. Zde je připraven každé pondělí 13:00 – 16:00 a každou středu 16:00 – 19:00 psycholog, se kterým mohou rodiče či jiní dospělí konzultovat svou situaci.

Dětská práva

Od roku 2001 se nadace výrazně zaměřuje také na oblast dětských práv. Prvním výrazným počinem nadace na tomto poli bylo vydání Slabikáře dětských práv a Metodiky k jejich výuce. Tento projekt nadále pokračuje ve spolupráci s Evropským společenstvím a je rozšířen nejen o pracovní část slabikáře, ale také o semináře pro pedagogy, besedy pro žáky a veřejnou osvětovou kampaň.

pro dospělé

Práva
d ě t s k á
p r á v a

Co je Úmluva o právech dítěte ?

Úmluva o právech dítěte byla vyhlášena Valným shromážděním OSN dne 20. listopadu 1989 v New Yorku.

Úmluva je první obecně závaznou právní normou, která se týká výhradně práv dítěte.

Úmluva o právech dítěte se stala součástí právního řádu České republiky (Sb. zák. 104/91). Česká republika je Úmluvou vázána od 1. ledna 1993.

Čím je pro Českou republiku Úmluva důležitá?

- ▶ Úmluva je rámcem a směrnici národní legislativy
- ▶ je východiskem státní politiky vůči dětem
- ▶ je základem pro rozvíjení morálních standardů
- ▶ základní myšlenkou lidských práv je rovnost a výchova k toleranci
- ▶ plnění článků Úmluvy je předmětem sledování a hodnocení OSN

Co jsou dětská práva?

Dítě jako každá lidská bytost má svou hodnotu, důstojnost a základní práva. Vzhledem ke svému tělesnému i duševnímu vývoji, bezbrannosti a zranitelnosti potřebuje zvláštní péči, pomoc, ochranu, porozumění a lásku.

Dětská práva se vztahují bez výjimky na každé dítě i nezletilou mládež ve věku 0 – 18 let.

Česká republika jako signatářská země je povinna učinit všechna zákonodárná, správní a jiná opatření, pro naplnění jednotlivých článků Úmluvy o právech dítěte.

Miniverze Úmluvy o právech dítěte

Již preambule Úmluvy říká, že dítě musí vyrůstat v rodinném prostředí, v atmosféře štěstí, lásky a porozumění.

Rodič či zákonný zástupce má prvotní odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte, Stát je má v tom podporovat a poskytovat jim při výchově dětí přiměřenou pomoc (čl. 18).

Úmluva je založena na čtyřech základních pilířích:

Právo na přežití – zaručuje zachování života a uspokojování základních potřeb dítěte

Právo na rozvoj – týká se harmonického rozvoje dítěte včetně práva na vzdělání, na volný čas, ale i práva na svobodu myšlení a vyznání

Právo na ochranu – chrání dítě před násilím, všemi druhy zneužívání a zanedbávání

Právo na účast – dává dítěti možnost vyjádřit svůj názor ve všech záležitostech, které se ho týkají

Která dětská práva, jsou často porušována?

Čl. 19 – stát má dítě chránit před násilím a všemi formami špatného zacházení ze strany rodičů nebo jiných osob starajících se o dítě. Má zavádět vhodné sociální programy zaměřené na prevenci násilí a na pomoc jeho obětem.

Čl. 33 – děti mají právo na ochranu před užíváním narkotických a psychotropních látek a před začleněním dětí do jejich výroby a distribuce.

Čl. 34 – stát má chránit děti před sexuálním vykořisťováním a týráním včetně prostituce a před jejich zneužitím v pornografii.

Zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, říká článek 3 Úmluvy. Pro výkon práv obsažených v Úmluvě musí stát učinit všechna zákonodárná, správní a jiná opatření, říká čl. 4. Úmluvy.

Aktivity Nadace Naše dítě v oblasti dětských práv

2001 ▶

Nadace Naše dítě vydala ve spolupráci se společností Johnson & Johnson Slabikář dětských práv. Tato učební pomůcka byla zdarma distribuována do každé základní školy v počtu 20 ks Slabikářů dětských práv spolu s Metodikou ke slabikářům.

2002 ▶

Nadace Naše dítě provedla mezi pedagogy průzkum spokojenosti učitelů s tímto výukovým materiálem z obsahového i praktického hlediska. Na základě tohoto výzkumu začala nadace s pomocí Evropského společenství a opět ve spolupráci se společností Johnson & Johnson připravovat upravené vydání slabikáře tentokrát pod názvem „Dětská práva – Víím co smím?“

Nadace Naše dítě dodává bezplatně do škol publikace „Dětská práva – Víím co smím?“ spolu s dalšími osvětovými materiály (letáčky o šikaně, týrání, rasismu atd.) Součástí zásilky jsou také plakáty s tematikou dětských práv jako vhodný doplněk výuky.

Nadace Naše dítě pořádá ve všech regionech semináře pro pedagogy s cílem seznámit je s celkovou problematikou dětských práv a způsobem jejich výuky žáků i kolegů.

Nadace Naše dítě organizuje besedy pro žáky na téma Dětská práva.

2003 ▶

Nadace Naše dítě připravuje vydání publikace o dětských a lidských právech pro studenty středních škol, odborných škol a učilišť a mladistvé. I k druhému roku projektu se připravuje rozsáhlá kampaň zaměřená na širokou veřejnost s cílem informovat populaci o dětských právech. Stejně tak budou pokračovat semináře pro pedagogy a besedy pro žáky.